

Přípravný materiál pro setkání farníků o hospodaření farnosti a o ustanovení nové farní ekonomické rady

Setkání farníků se koná v úterý 25. února v 17 h na faře. Setkání je otevřeno všem, kdo chtějí společně mluvit, naslouchat si, modlit se a rozlišovat, jak má vypadat hospodaření naší farnosti v následujícím období. Priority, na kterých se dohodneme, nám pomohou vybrat způsob ustanovení a formy fungování budoucí farní ekonomické rady (dále jen ER). Funkční období ER je podle stanov diecéze pět let. ER tvoří tři nebo pět členů. Součástí rady je vždy farář farnosti jako předseda.

Při setkání bude mít každý účastník vymezený stejný čas, aby odpověděl na dvě otázky, které tento přípravný materiál obsahuje. Pak nastane hledání společného. Víťame každý pohled a názor stejně jako snahu pracovat na společném díle a hledat shodu. Bude-li to potřeba, sejdem se ještě podruhé, abychom rozlišovali trpělivě a rozvážně.

Děkujeme všem, kteří službou, prací i dary utvářejí život naší farnosti. K životu farnosti patří také majetek a finanční prostředky. Jsme vděční, že si v naší situaci nově uvědomujeme, že posláním naší farnosti je svědčit o Ježíši, hlásat evangelium lidem, uvádět do života s Kristem ve společenství církve, reagovat na výzvy naší doby, být s těmi, kteří jsou na okraji. Veškeré nakládání s farním majetkem a financemi musí být v souladu s tímto posláním.

Děkujeme také, že žijeme v období nové chápané synodality. Chceme být společenstvím, kde jdeme po společné cestě, sdílíme spoluzodpovědnost, usilujeme o lepší komunikaci a transparentnost. Platí to také v hospodaření.

První otázka

Jaké budou priority hospodaření naší farnosti do roku 2030 tak, aby majetek a peníze naší farnosti vytvářeli podmínky pro naše svědectví o Kristu a pro život s Ježíšem?

Situace, ve které se v naší farnosti nacházíme, nás přivádí k nutnosti stanovit priority. Potřebujeme rozlišit a jasně pojmenovat, kam naše hospodaření bude směřovat, co odložíme na později, do čeho investovat nebudeme.

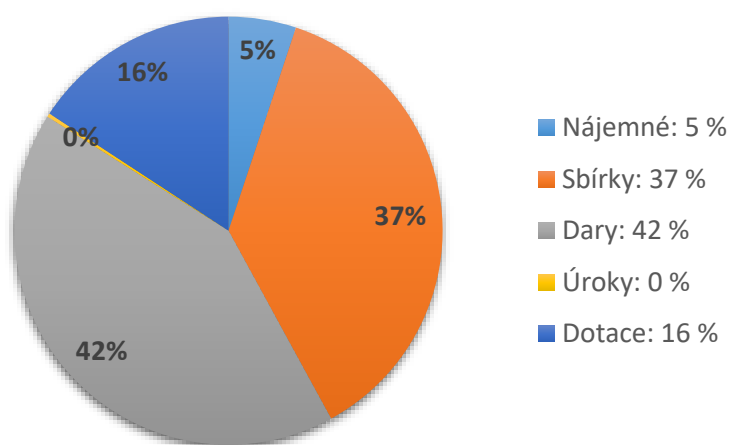
Při rozlišování bereme v úvahu:

- obnovené vědomí, že majetek farnosti není cílem, je jen prostředkem;
- správa majetku nám může pomáhat v naplňování našeho poslání, ale také nás může zatěžovat a od našeho poslání odvádět;
- klesající počty návštěvníků bohoslužeb (v ostravském děkanátu klesl mezi lety 2019 a 2024 počet návštěvníků bohoslužeb o 26,7 %, v celé ostravsko-opavské diecézi o 23 %);
- klesající počty kněží (v roce 2023 měla ostravsko-opavská diecéze 276 farností a 231 kněží v průměrném věku 52 let. Podle odhadu v roce 2034 bude mít naše diecéze k dispozici 134 kněží s průměrným stářím 64 let);
- navýšení příspěvků, které farnosti odvádějí pro diecézi (příspěvek do Diecézního mzdového a solidárního fondu v roce 2024 byl 250 Kč za každou osobu ve farnosti starší 19 let, v roce 2025 je tento příspěvek navýšen na 500 Kč/os.);
- farní kostel Panny Marie Královny mnohonásobně převyšuje potřeby naší farnosti, při ubývajícím počtu farníků roste finanční zátěž;

- fara mnohonásobně převyšuje potřeby naší farnosti, je kulturní památkou, původní elektřina, odpady, kanalizace vyžadují rekonstrukci, na faře bydlí jedna osoba, prostory jsou nevyužívané;
- požadavky na energetické úspory se v budoucnu dotknou také fary, i když jako kulturní památka bude ve zvláštním režimu;
- diecéze ostravsko-opavská nezavádí debatu o hospodaření diecéze a jednotlivých farností, nezveřejňuje své plánování ohledně financování a budoucího uspořádání farností;
- digitalizace proměňuje používání hotovosti, způsoby plateb, používání moderních bankovních nástrojů, mění se i naše způsoby komunikace a prožívání vztahů;
- k úplné majetkové odluce mezi církvemi a státem v České republice dojde v roce 2030, tedy za 5 let. Konec vyplácení ročních náhrad za nevydané nemovitosti skončí v roce 2043.

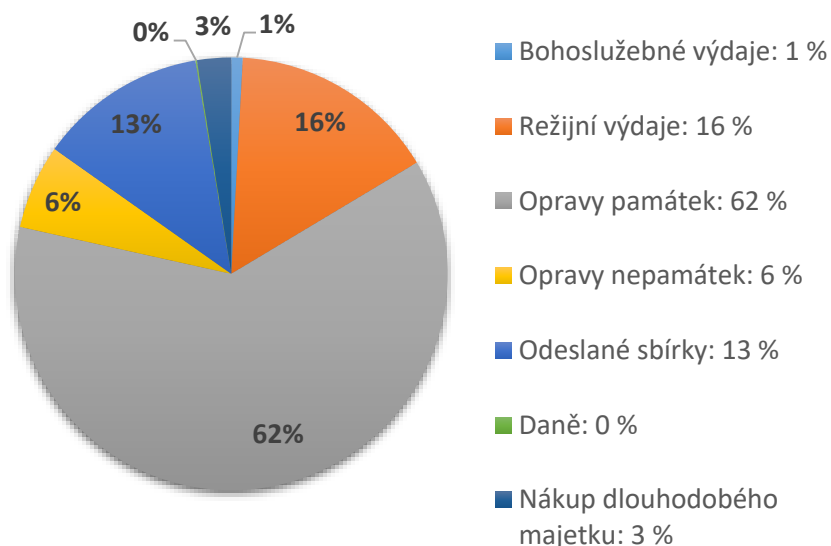
V uplynulém období 2020-2024 (ER byla jmenována na období od 28. 2. 2020 do 28. 2. 2025) byla prioritou oprava vstupního schodiště před farním kostelem. Tento veřejný prostor nebyl bezpečný pro chodce, střeby odpadávající dlažby ohrožovaly okolní vozidla, dešťová kanalizace nebyla v jedné větvi průchozí a zatékala přímo do půdy.

Příjmy farnosti M. Hory (2020-2024)

Z grafů příjmů a výdajů v součtu celého pětiletého období vyplývá, že v příjmech je farnost zcela závislá na dobrovolných příspěvcích (sbírkky a dary). Dotace z biskupství na podporu naší farnosti tvořily v uvedených letech 1,4 % příjmů. Ostatní dotace pocházejí od obvodu, města a kraje.

Výdaje farnosti M. Hory (2020-2024)

Výdaje zásadním způsobem směřovaly do stavebních oprav.

Ekonomická rada v letech 2020-2024 naplnila tyto cíle, které si stanovila:

- napojení alarmu kostela MH na pult Městské policie Ostrava
- rozlišení financí určených pro kostel MH a kostel NV
- opakované lepení bodlin proti holubům na průčelí kostela MH
- opakované opravy odpadávající omítky a říms z fasády kostela MH
- oprava vstupního schodiště kostela MH
- oprava části podlahy v kostele MH
- oprava prasklin ve stropní klenbě kostela MH
- opakovaná údržba a obnova alarmu v kostele MH a NV
- nákup dlouhodobého majetku na faru (židle, stoly, lednička, pračka, kuchyňská linka, vybavení kuchyňky v přízemí, bojler v obou patrech)
- oprava uzemnění hromosvodů fary a kostela MH
- vyčištění, oprava a částečně nová kanalizace dešťové vody kolem kostela MH
- oprava některých bohoslužebných předmětů (kalichy, misky, ciboria, pateny)
- oprava varhan v kostele NV
- opakovaně odstranění graffiti na kostele MH
- nové LED osvětlení presbytáře kostela MH
- odstranění plotu a zchátralých průlezek na farní zahradě
- nové zavěšení hlavního lustru v kostele MH
- úklid předmětů a starého nábytku z presbytáře, balkónů kostela MH a z fary
- stanovení finanční odměny pro varhaníky
- studie na vylepšení akustiky v kostele MH
- farní spoluúčast na projektu Otevřeného chrámy
- nový zvon a nové antependium pro kostel NV
- výmalba některých prostor v přízemí fary
- úpravy zeleně kolem kostela MH a fary
- oprava chodníku před bezbariérovou rampou kostela MH

Ekonomická rada také rozpracovala projekty, které nejsou dokončeny:

- projektová dokumentace na celkovou výměnu elektroinstalace na faře včetně úpravy samostatného bytu v horním patře fary (Po předložení veškeré dokumentace by stavební povolení mělo být vydáno cca v červnu 2025. V návaznosti na připomínky hasičů a památkářů ještě nejsou doladěny všechny detaily. Až po jejich vyřešení bude sestaven rozpočet a stanoveny finanční náklady. Očekáváme, že pro finanční náročnost bude potřeba opravu rozdělit na etapy.);
- projektová dokumentace na celkovou výměnu elektroinstalace kostela MH (projekt je ve fázi přípravy);
- žádost o dotaci na opravu schodiště na pravou oratoř kostela MH (ER podala žádost o dotaci na rok 2025 na částku 470 000 Kč na Moravskoslezský kraj. Předpokládané náklady na opravu schodiště jsou 970 000 Kč).

Ekonomická rada v letech 2020-2024 projednávala další záležitosti, které odmítla, odložila nebo nerealizovala:

- oprava varhan kostela MH

- posunutí mříže a vytvoření předsíně u hlavního vstupu kostela MH
- omítnutí zárubní v kostele MH
- výměna kovových žebříků ve věžích kostela MH
- prodej pozemku v NV
- návrh nového mobiliáře a uspořádání presbytáře kostela NV podle návrhu Michaela Kocycha
- varianty pro budoucí využití fary (1. celková rekonstrukce, 2. prodej fary a hledání nových prostor pro farní aktivity, 3. celkový pronájem fary, 4. částečný pronájem fary pro mimofarní účely, 5. zbudování nové fary na stávající farní zahradě.)
- výmalba kostela MH
- obrazovky pro zobrazování písní a textů v kostele MH
- úprava ozvučení v kostele MH
- výsadba stromů na farní zahradě
- oprava pískovcového soklu v průčelí kostela MH
- oprava žlabů ve věžích kostela MH na odvod dešťové vody

Druhá otázka

Jakým způsobem má být ustanovena a jakým způsobem má pracovat ekonomická rada naší farnosti tak, aby to bylo v souladu s přijatými prioritami?

Platné *Stanovy ekonomický rad farnosti ostravsko-opavské diecéze* (verze 2 z roku 2018) mimo jiné uvádějí:

- zřízení ekonomické rady farnosti je v každé farnosti povinné;
- členové ekonomické rady konají svou službu bezplatně;
- minimální počet členů ekonomické rady jsou 3, maximální 5;
- členové jsou jmenováni na dobu 5 let;
- veškeré kroky týkající se nemovitostí, nájmu a záležitostí nad 100 000 Kč musí odsouhlasit ekonomická rada, rozhodnutí potvrdí schvalovací doložkou biskupství;
- členy ekonomické rady jmenuje farář. Kde je to možné a užitečné, doporučuje se provést ve farnosti předchozí volbu kandidátů, z nichž pak farář členy jmenuje.

V logice synodality hledáme v naší farnosti takové fungování ER, které bude podporovat naplňování poslání a spoluzodpovědnost všech členů farnosti. Výměna členů ER po pěti letech umožňuje, aby další členové farnosti měli detailní vhled do hospodaření farnosti. Podrobný vhled a spolupodíl na rozhodování v oblasti financí vytváří prostor pro informované dárcovství a zodpovědné nakládání s dary. Od obecného přesvědčení, že „to nějak ve farnosti finančně funguje“ nebo že „farář/ekonomická rada to nějak vymyslí“, přecházíme k jasnému utváření situace, kterou chceme, aby naše farnost měla za pět let. Podle takového cíle hledáme priority a využíváme schopnosti a odbornost těch, kteří jsou v ER i v širokém společenství farnosti.

Podle toho, jak má ER fungovat, hledáme také odpovídající způsob ustanovení rady. Ať je to jmenováním, volbou, nebo jiným přístupem.

Přípravný materiál sestavil Petr Smolek, 8. 2. 2025